

АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ БИЗНЕС

КРИБ

АСОЦИАЦИЯ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ РАБОТОДАТЕЛИ

ДО

Г-Н РУМЕН РАДЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Предприети стъпки от национално представителните работодателски организации за отмяна на правото на Министерски съвет по чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда да определя допълнителни трудови възнаграждения, нерегламентирани в действащото законодателство

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

С настоящото Ви информираме за предприети стъпки от страна на национално представителните работодателски организации, обединени в Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), за привеждане на чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда в съответствие с чл. 48, ал. 5 на Конституцията на Република България и отмяна на правото на Министерски съвет да определя допълнителни трудови възнаграждения, нерегламентирани в действащата законова уредба.

В тази връзка към настоящото прилагам писмо, изпратено до народните представители в 44-то Народно събрание, Министерския съвет, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Висшия адвокатски съвет, Омбудсмана на Република България и г-н Валери Симеонов, зам.-министър председател и председател на Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Приложение: *съгласно текста.*

С УВАЖЕНИЕ,

ОТ ИМЕТО И ПО ПОРЪЧЕНИЕ НА
АИКБ, БСК, БТПИ И КРИБ:

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА АИКБ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АОБР ЗА 2017 Г.

АСОЦИАЦИЯ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА БЪЛГАРИЯ

04.09.2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ

ВХ № ДС-706-01-57

ПОЛУЧЕНО НА 04.09.2017 г.

ДО

НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ В 44-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Вх. № 17.00-52/04.09.2017 г.

КОПИЕ:

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

Г-ЖА МАЯ МАНОЛАВА

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ

ЗАМЕСТИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА МИНИСТЕРСКИЯ
СЪВЕТ И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД
Вх. № 9535
Дата на подаване: 05.09.2017
Пощ. клеймо

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
Вх. № 13639
04.09.2017 г.

Висш адвокатски съвет
Вх. номер 269
04.09.2017 г.
ул. "Калоян" 1А

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРИЕМНА

Вх. № 8916 105.09.2017 г.

Относно: Предприемане на законодателна инициатива за отмяна на правото на Министерски съвет по чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда да определя допълнителни трудови възнаграждения, нерегламентирани в действащото законодателство

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

УВАЖЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ,

През изминалите месеци индустриалните отношения и социалния диалог в Република България бяха поставени пред нови предизвикателства след подновяване на дебата за осъвременяване на трудовото законодателство в отговор на фундаменталните промени в пазара на труда след 1989 г., и изискванията на действащата Конституция на Република България.

Този дебат обхваща и необходимостта от отмяна на допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в реалния сектор, като част от многобройните анахронични елементи на негъвкавото трудово законодателство и неадекватна политика по доходите, действащи през последните над двадесет и седем години. Остарялото трудово законодателство

ограничава възможностите за откриване на нови гъвкави работни места, наемането на нови работници и служители, вкл. такива, които са в края на своята трудова кариера, с ниско образование и квалификация, от уязвимите и маргинализирани социални групи. Намалява се адаптивността, конкурентоспособността и притокът на чужди инвестиции, основани на гъвкава организация, форми и заплащане на труда, и постигнатите резултати, съобразени със специфичните условия за съответния сектор, вкл. - превъзлагане (outsourcing), работа на срочен трудов договор, агенции за временна работа, електронни трудови платформи и други съвременни форми на „споделената“, или т. нар. „икономика на сътрудничеството“.

Предложението на работодателските организации за отмяна на задължителния характер на допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за частния сектор се основава както на практически икономически, организационни и управленски аргументи, така и на убедеността, че законодателството следва да регулира адекватно обществените отношения, съобразно съвременните икономически и социални реалности, като се гарантира преди всичко върховенството на Конституцията спрямо действащото законодателство.

В зависимост от различията в характера и организацията на труда и персоналните способности и мотивация, разликите в постигнатите индивидуални трудови резултати от младите и от дългогодишни работници и служители могат да бъдат значителни. В редица случаи те не зависят пряко от разликата в придобития професионален стаж и трудов опит. Съответно за немалка част от икономическите дейности, заемани длъжности, професии и специалности, дългогодишният трудов стаж и професионален опит могат да се окажат недостатъчни, за да компенсират интереса, трудовата мотивация, енергията, иновативността и производителността, характерни за началото на трудовата кариера на младите работници и служители.

Видовете възнаграждения касаят трайни обществени отношения в трудовите правоотношения и следва да бъдат нормирани на законово ниво, съгласно изискванията на:

- чл. 48, ал. 5 от Конституцията, съгласно която работниците и служителите имат „право на заплащане, съответстващо на извършената работа, ...при условия и ред, определени със закон“;
- чл. 3, ал. 1 от Закона за нормативните актове, според който „Законът е нормативен акт, който урежда ... въз основа на Конституцията, обществени отношения, които се поддават на трайна уредба“.

На посочените основания, допълнителните трудови възнаграждения са изчерпателно определени по вид в Глава Дванадесета, раздел III на Кодекса на труда (КТ) и тези разпоредби не регламентират допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит.

Това допълнително възнаграждение е нормирано в чл. 12 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, приета с ПМС № 4 от 17.01.2007 г.) по силата на законовата делегация на чл. 244, т. 2 от КТ. Посоченият чл. 12 от Наредбата противоречи на:

- нормите от Глава Дванадесета, раздел III от КТ;
- чл. 3, ал. 1 от Закона за нормативните актове.

Чл. 244, т. 2 от КТ противоречи на:

- конституционния принцип на правовата държава, тъй като създава вътрешно противоречие с разпоредбите на Глава Дванадесета, раздел III от КТ;
- чл. 48, ал. 5 от Конституцията, цитиран по-горе.

Следва да се отчете, че правото на Министерския съвет да определя видовете и размера на допълнителните трудови възнаграждения е регламентирано още в първоначалната редакция на чл. 244, ал. 1, т. 4 на Кодекса на труда (обн. ДВ. бр.26 от 01.04.1986 г., в сила от 01.01.1987 г.). Към датата на приемането му, текстът не е бил в колизия с действащата Конституция от 1971 г., съгласно която „Трудът се възнаграждава в зависимост от неговото количество и качество“ (чл. 40), без да посочва изрично видът на нормативния акт (законов или подзаконов), с който се регулира тази материя.

Съгласно § 3 на Преходните и заключителните разпоредби на Конституцията от 1991 г., разпоредбите на заварените закони се прилагат, само ако не ѝ противоречат. Народното събрание е следвало да отмени тези разпоредби на заварени закони, които не са отменени по силата на непосредственото действие по чл. 5, ал. 2 на Конституцията в едногодишен срок от влизането ѝ в сила. Текстът, регламентиращ правото на Министерски съвет да определя видовете и размера на допълнителните трудови възнаграждения е следвало да бъде отменен като противоречащ на Конституцията, още с редакцията на чл. 244, т. 1 на КТ от 1992 г., с която *се премахва възможността Министерският съвет и централното ръководство на професионалните съюзи да „регулират размерите, нарастването и съотношението между трудовите възнаграждения на различните категории работници в национален мащаб“.*

В тази връзка, с настоящото се обръщаме към Вас с настояване да упражните правото си на законодателна инициатива за отмяна на разпоредбата на чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда, в частта с която на Министерски съвет се предоставя правото да определя „видовете ... на допълнителните трудови възнаграждения по трудовото правоотношение, доколкото не са определени с този кодекс“, като противоречаща на чл. 48, ал. 5 на Конституцията на Република България.

Заплащане от типа на допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в частния сектор, може да бъде уредено по диспозитивен начин, като право (а не като задължение) на работодателя. До колкото я има изобщо, такава е практиката в ограничен брой случаи в някои държави членки на ЕС (т. нар. Seniority pay opt out). Начисляването и изплащането на допълнителни възнаграждения в частния сектор е свързано с **трудоовото представяне на** работника или служителя, т. е. с **„извършената работа“ по чл. 48, ал. 5 от Конституцията**, а не с условията на труда или с други изисквания, които не произтичат от международни договорености, приложими към вътрешното право на Република България (ратифицирани конвенции на МОТ, правни актове на ЕС и др.). То следва да се регламентирант само и изключително чрез вътрешно фирмените правила за организация на работата и заплащането, а при наличие на договореност - и чрез споразумения в рамките на фирменото и браншово колективно трудово договаряне.

Съобразяването на основния трудов закон, конкретно на чл. 244, т. 2 на КТ с изискванията на Конституцията ще стимулира кариерното развитие, ученето през целия живот, трудовата мотивация и социална интеграция на младежите, безработните лица и основна част от лицата извън работната сила (т. нар. обезкуражени лица, лица от уязвимите социални групи, жени и учащи се младежи и др.). Те ще могат получат убедеността, че от основна важност са постигнатите качествени и количествени резултати и инициатива при полагане и заплащане на труда, а не други в т. ч. имажинерни или субективни фактори.

Като отчитаме многократно заявените намерения за реформиране на икономическата среда за по-справедлив и ефективен пазар на труда, изразяваме очакванията на българските работодатели, на членуващите браншови и регионални работодателски сдружения и предприятия, **да предприемете всички необходими стъпки за своевременно внасяне на законодателно предложение за отмяна на правото на Министерски съвет по чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда да определя допълнителни трудови възнаграждения, по съображенията, изложени по-горе.**

В зависимост от своевременното и адекватно решаване на този въпрос, при необходимост ще се обърнем с допълнително предложение към всички правоимащи институции за сезиране на Конституционния съд за обявяване на противоконституционност на чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда в частта на правото на Министерски съвет да определя „видовете ... на допълнителните трудови възнаграждения по трудовото правоотношение, доколкото не са определени с този кодекс“.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА АИКБ

БОЖИДАР ДАНЕВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БСК

ЦВЕТАН СИМЕОНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БТПП

КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КРИБ